

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1. THÔNG TIN VỀ MÔN HỌC

- 1.1 Tên môn học: **XÃ HỘI HỌC GIA ĐÌNH**
1.2 Mã môn học: **SOCI2206**
1.3 Khoa/Ban phụ trách: **Khoa XHH-CTXH-ĐNA**
1.4 Số tín chỉ: **02 LT (02LT/0TH)**

2. MÔ TẢ MÔN HỌC

Xã hội học gia đình là một chuyên ngành (xã hội học chuyên biệt) quan trọng của xã hội học. Xã hội học gia đình tập trung nghiên cứu các mối quan hệ tương tác trong gia đình và các mối quan hệ tương tác giữa gia đình với xã hội. Qua đó, nó vạch ra tính quy luật của sự hình thành, biến đổi, phát triển của gia đình, phát hiện những vấn đề nảy sinh của gia đình, dự báo những xu hướng biến đổi của gia đình, từ đó, nêu các giải pháp cơ bản tác động vào gia đình để củng cố, phát triển gia đình vì hạnh phúc của cá nhân và sự ổn định, phát triển của xã hội.

3. MỤC TIÊU MÔN HỌC

3.1. Mục tiêu chung:

Trang bị cho người học những kiến thức cơ bản về cơ sở lý luận và phương pháp luận để phân tích, lý giải các hiện tượng của đời sống gia đình dưới góc độ xã hội học; hiểu rõ quy luật của sự tương tác trong gia đình, sự tương tác giữa gia đình và xã hội; biết cách thiết kế, triển khai một nghiên cứu xã hội học về gia đình; biết vận dụng những kiến thức đã học vào đời sống gia đình của mình cũng như trong công tác xã hội, phát triển cộng đồng.

3.2. Mục tiêu cụ thể

3.2.1. Về kiến thức:

Giúp người học thấy được tầm quan trọng đặc biệt của gia đình đối đời sống cá nhân và xã hội; nắm vững cơ sở lý luận và phương pháp luận để phân tích, lý giải các hiện tượng của đời sống gia đình dưới góc độ xã hội học, .

3.2.2. Về kỹ năng:

Giúp người học biết cách thiết kế, triển khai một nghiên cứu xã hội học về gia đình; biết vận dụng những kiến thức đã học vào đời sống gia đình của mình cũng như trong công tác xã hội, phát triển cộng đồng.

3.2.3. Về thái độ:

Làm cho người học quý trọng gia đình, quan tâm, tích cực góp phần thực hiện xây dựng gia đình ấm no, tiến bộ, hạnh phúc, bình đẳng giới, vì sự tiến bộ của phụ nữ, chăm sóc, giáo dục, bảo vệ quyền trẻ em.

4. NỘI DUNG MÔN HỌC

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
1.	<u>Chương 1:</u> DẪN NHẬP XÃ HỘI HỌC GIA ĐÌNH	1. Khái niệm gia đình 2. Đối tượng nghiên cứu của xã hội học gia đình 3. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu của xã hội học gia đình 4. Các cách tiếp cận lý thuyết về gia đình 5. Một số khái niệm cơ bản để tìm hiểu gia đình 5.1. Chức năng của gia đình 5.2. Loại hình gia đình 5.3. Cấu trúc (cơ cấu) gia đình 5.4. Lối sống gia đình 6. Ý nghĩa của việc nghiên cứu gia đình	8	8			<ul style="list-style-type: none"> ○ Hà Văn Tác, <i>Xã hội học gia đình</i>, Trường Đại học Mở TP Hồ Chí Minh – 2011 (lưu hành nội bộ) ○ Mai Huy Bích, <i>Xã hội học gia đình</i>. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội- 2011
2.	<u>Chương 2:</u> SỰ BIẾN ĐỔI CỦA GIA ĐÌNH	CHƯƠNG 2: SỰ BIẾN ĐỔI CỦA GIA ĐÌNH 1. Những biểu hiện của sự biến đổi gia đình 2. Nguyên nhân chủ	4	4			<ul style="list-style-type: none"> ○ Hà Văn Tác, <i>Xã hội học gia đình</i>, Trường Đại học Mở TP Hồ Chí Minh – 2011

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
		<p>yếu của sự chuyển biến gia đình</p> <p>2.1. Công nghiệp hoá</p> <p>2.2. Đô thị hoá</p> <p>2.3. Di dân</p> <p>2.4. Hiện đại hoá</p> <p>3. Gia đình truyền thống Việt Nam và sự chuyển đổi để thích ứng với thời đại mới</p> <p>3.1. Về gia đình Việt Nam truyền thống</p> <p>3.2. Chuyển đổi để thích ứng với thời đại mới</p> <p>4. Các vấn đề của gia đình hiện đại</p> <p>4.1. Ly hôn</p> <p>4.2. Tái kết hôn</p> <p>4.3. Những người mẹ đơn thân</p> <p>4.4. Bạo hành đối với phụ nữ</p>					<p>(lưu hành nội bộ)</p> <p>○ Mai Huy Bích, <i>Xã hội học gia đình</i>. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội- 2011</p>
3.	<p><u>Chương 3:</u></p> <p>VAI TRÒ GIỚI TRONG GIA ĐÌNH VÀ SỰ MẬT THIẾT TRONG ĐỜI SỐNG LỬA ĐÔI</p>	<p>1.Vai trò giới trong gia đình</p> <p>1.1. Giới tính và giới</p> <p>1.2. Vai trò là kết quả của văn hoá</p> <p>1.3. Sự chuyển biến về vai trò của giới trong gia đình</p> <p>1.4. Nguyên nhân chủ yếu của chậm chuyển biến vai trò giới</p>	4.5	4,5			<p>○ Hà Văn Tác, <i>Xã hội học gia đình</i>, Trường Đại học Mở TP Hồ Chí Minh – 2011 (lưu hành nội bộ)</p> <p>○ Mai Huy Bích, <i>Xã hội học gia đình</i>. Nxb Khoa học xã hội, Hà</p>

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
		<p>2. Sự mật thiết trong đời sống lứa đôi</p> <p>2.1. Từ hôn nhân thiết chế tới hôn nhân bầu bạn</p> <p>2.2. Sự mật thiết trong đời sống lứa đôi</p> <p>2.3. Những kỹ năng cần có cho sự mật thiết trong đời sống lứa đôi</p> <p>2.4. Mâu thuẫn và xử lý mâu thuẫn</p> <p>2.5. Mâu thuẫn vợ chồng trong gia đình Việt Nam hiện nay</p>					Nội- 2011
4.	<u>Chương 4:</u> CHU KỲ PHÁT TRIỂN CỦA GIA ĐÌNH	<p>1. Các giai đoạn phát triển của gia đình</p> <p>2. Chọn người bạn đời và tình yêu lứa đôi</p> <p>2.1. Chọn người bạn đời và hôn nhân</p> <p>2.2. Các lý thuyết xung quanh việc chọn lựa</p> <p>2.3. Những xu hướng lệch lạc trong tình yêu</p> <p>2.4. Tình yêu chân chính</p> <p>2.5. Các giai đoạn tìm hiểu dẫn đến tình yêu và hôn nhân</p> <p>2.6. Kết hôn, điều kiện kết hôn, và tổ chức kết hôn ở Việt Nam</p> <p>3. Gia đình có con nhỏ</p>	4,5	4,5			<ul style="list-style-type: none"> ○ Hà Văn Tác, <i>Xã hội học gia đình</i>, Trường Đại học Mở TP Hồ Chí Minh – 2011 (lưu hành nội bộ) ○ Mai Huy Bích, <i>Xã hội học gia đình</i>. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội- 2011

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
		<p>3.1. Đưa con đầu lòng</p> <p>3.2. Nhu cầu của trẻ ở từng lứa tuổi và cách đáp ứng của cha mẹ</p> <p>3.3. Trẻ với nhu cầu đặc biệt: trẻ khuyết tật</p> <p>3.4. Trẻ em thiếu sự chăm sóc và bị lạm dụng</p> <p>4. Tuổi dậy thì và những thử thách trong gia đình</p> <p>4.1. Diễn biến của tuổi dậy thì</p> <p>4.2. Tìm đến bản sắc riêng và sự độc lập</p> <p>4.3. Cha mẹ và trẻ ở tuổi dậy thì</p> <p>4.4. Ảnh hưởng của các nhóm bạn đồng lứa</p> <p>4.5. Các vấn đề xã hội ở lứa tuổi mới lớn</p> <p>5. Giai đoạn con ra riêng và gia đình trống trải</p> <p>6. Tuổi già</p> <p>6.1. “Về già” và thử thách của tuổi già</p> <p>6.2. Về hưu</p> <p>6.3. Vợ chồng già</p> <p>6.4. Goá bụa</p> <p>6.5. Anh chị em ruột thịt và bạn bè đối với người già</p> <p>6.6. Người già và</p>					

STT	Tên chương	Mục, tiểu mục	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
		xã hội					
	Chương 5: TƯƠNG LAI CỦA GIA ĐÌNH VÀ GIẢI PHÁP ĐỂ Củng CỐ, PHÁT TRIỂN GIA ĐÌNH	<p>1. Hôn nhân và gia đình trong tương lai</p> <p>1.1. Tuổi kết hôn và phương thức lấy vợ lấy chồng</p> <p>1.2. Quan niệm về sinh con và các kiểu sinh con</p> <p>1.3. Các kiểu hôn nhân và quan hệ hôn nhân</p> <p>1.4. Kết cấu gia đình và chức năng của gia đình</p> <p>1.5. Gia đình giải thể và tổ chức lại</p> <p>2. Giải pháp để củng cố, phát triển gia đình hiện đại</p> <p>2.1. Phương hướng của việc củng cố, phát triển gia đình ở nước ta</p> <p>2.2. Nghiên cứu khoa học về gia đình</p> <p>2.3. Về cách tác động vào gia đình bằng các phương pháp khoa học</p> <p>2.4. Giáo dục phòng ngừa</p> <p>2.5. Tăng cường giáo dục gia đình</p>	9	9			<ul style="list-style-type: none"> ○ Hà Văn Tác, <i>Xã hội học gia đình</i>, Trường Đại học Mở TP Hồ Chí Minh – 2011 (lưu hành nội bộ) ○ Mai Huy Bích, <i>Xã hội học gia đình</i>. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội- 2011

5. TÀI LIỆU THAM KHẢO

5.1. Tài liệu chính:

- Hà Văn Tác, *Xã hội học gia đình*, Trường Đại học Mở TP Hồ Chí Minh – 2011 (lưu hành nội bộ)

- Mai Huy Bích, *Xã hội học gia đình*. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội- 2011

5.2. Tài liệu tham khảo thêm:

- Mai Quỳnh Nam (chủ biên), *Gia đình trong tâm gương xã hội học*. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội – 2002.

6. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

Quy định thang điểm : 10

STT	Hình thức đánh giá	Trọng số
1	Giữa kỳ - Thuyết trình+Tiểu luận	30%
2	Cuối kỳ - Tiểu luận	70%

7. KẾ HOẠCH GIẢNG DẠY

7.1. Kế hoạch giảng dạy lớp ngày (4.5 tiết/buổi)

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1.	Buổi 1	Chương I: Dẫn nhập Xã hội học gia đình	
2.	Buổi 2	Chương I (tiếp theo)	
3.	Buổi 3	Chương 2: Sự chuyển biến của gia đình	
4.	Buổi 4	Chương 3: Vai trò giới trong gia đình và sự mật thiết trong đời sống lứa đôi.	
5.	Buổi 5	Chương 4: Chu kỳ phát triển của gia đình	
6.	Buổi 6	Chương 5: Tương lai của gia đình và giải pháp củng cố, phát triển gia đình	
7.	Buổi 7	Chương 5 (tiếp theo) + Hệ thống, giải đáp	

8. GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN

- Họ và tên : HÀ VĂN TÁC
- Chức danh, học hàm, học vị : Giảng viên cao cấp – Tiến sĩ

PHỤ TRÁCH KHOA

HÀ MINH TRÍ